

Saksnr: 20/13420

Fra: **Silje-Kristin Jensen**
Adm.enhet: **Kyst- og havbruksseksjonen i region Nord**
Telefon:

Dato: **16.12.2020**

Til: **Miljødirektoratet**

Fiskeridirektoratets regioner - forslag til endringer i forurensningsregelverket for akvakultur

Det vises til høringsbrev datert 06. oktober 2020 med svarfrist 4. januar 2021.

Hovedtrekk i forslaget

Miljødirektoratet og Fiskeridirektoratet har på oppdrag fra Klima- og miljødepartementet og Nærings- og fiskeridepartementet sammen foreslått et nytt system for regulering av fiskeoppdrett i sjø etter forurensningsloven. Arbeidet vil fordre endringer i forurensningsforskriften, tildelingsforskriftene og akvakulturdriftsforskriften, som da vil hjemles i både matloven, dyrevelferdsloven, akvakulturloven og forurensningsloven.

Innspill fra Fiskeridirektoratets regioner

Regionene i Fiskeridirektoratet fikk i oppdrag å utarbeide høringsuttalelse til revidering av forurensningsregelverket for akvakultur. Vi har hatt 3 møter i forbindelse med høringen.

Region Nord, Nordland, Midt, Vest og Sør er i utgangspunktet positiv til endringene som foreslås, men vi har enkelte kommentarer og spørsmål som vil fremgå av teksten under. Våre kommentarer er sortert per forskrift.

Laksetildelingsforskriften

I utkast til forskriftsendring i laksetildelingsforskriften under endring av § 36 foreslår vi at det kreves minimum strømmålinger i to månefaser (minimum 2 x 28 dager og helst sommer og vinter). Vår erfaring er at det er for lite informasjon fra en månefase for å få tilstrekkelig informasjon om strømbildet til lokaliteten da strømmen varierer igjennom

sesongen.

Under § 36 andre ledd bokstav d) hydrografimålinger i hele vannsøylen, så foreslår vi å utføre dette sommer og vinter.

Under § 36 andre ledd foreslår vi at det inkluderes et krav om kartlegging av substrattype. En slik kartlegging vil være nyttig for å få informasjon om f. eks. hardbunn på lokaliteten, noe som har betydning for videre miljøoppfølging fra myndighetenes side. Eksempel på metode for slik kartlegging er «multibeam backscatter».

Under § 36 foreslår vi at dersom en ny lokalitet blir klarert eller dersom det innvilges vesentlige endringer på en lokalitets areal, skal forundersøkelsen som ble gjort i forbindelse med søknadsprosessen rapporteres på den måten tilsynsmyndighetene bestemmer.

Akvakulturdriftsforskriften

I fjerde ledd mener vi det bør spesifiseres at rapporten skal utarbeides i henhold til NS 9410:2016.

Vi er positiv til at tidsfrist for levering av rapport inkluderes i forskrift.

Når det gjelder §40c, så er vi positiv til økt overvåkning av prioriterte stoffer og vannregionspesifikke stoffer m.v. Vi mener imidlertid at spesielt stoffer som blir brukt til notimpregnering bør overvåkes i anleggssonen i større grad enn det som er foreslått under §40c i denne omgang. Akkumulering av noen stoffer (som f. eks. kobber) i anleggssonen kan føre til negativ påvirkning på bunnfaunaen som skal omsette det organiske avfallet og bidra til reduksjon i lokalitetens kapasitet for fiskeoppdrett. Dette vil ikke bli tilstrekkelig overvåket under 40c, og det må forskriftsfestes slik at vi unngår å bruke unødvendig tid på å sende ut enkeltvedtak. Et forslag er å måle stoff brukt til notimpregnering i forbindelse med B-undersøkelsen under §40a f. eks. ved hver eller annenhver maksimal organisk belastning, og ved flere stasjoner enn det som er foreslått under §40c, som f.eks. fem stasjoner. Dersom undersøkelsene dokumenterer dårlig eller svært dårlig tilstand skal det pålegges videre tiltak. Eventuelle tiltak bør skje i samråd med fylkesmannen.

Under ny § 40e mener vi at det bør spesifiseres at en strandsonebefaring skal dokumenteres. Hvem skal utføre undersøkelsen? Det bør spesifiseres når undersøkelsen skal utføres og om/hvordan dette skal rapporteres.

Under ny § 40f benyttes begrepet miljøtilstand i overskrift og første og andre ledd. Vi foreslår at dette endres til lokalitetstilstand, slik at ordlyden er den samme som i NS 9410:2016. Vi mener også at det kan spesifiseres hva som menes med «meget dårlig miljø(lokalitets)tilstand». I henhold til standarden er dette tilstand 4.

Videre har vi kommentar til annet ledd. Vi mener at det legges opp til et tidsløp som ikke alltid er miljømessig forsvarlig når man først *etter* å ha vurdert tiltaksplanen skal kunne pålegge brakklegging eller andre tiltak. I noen tilfeller har det vært behov for å pålegge

fremskyndet utslakting eller nedtrapping av biomasse på andre måter dersom en B-undersøkelse har vist lokalitetstilstand 4. I henhold til foreslåtte endringer er det først fire ukers frist for å rapportere undersøkelsen. Deretter skal det utarbeides en tiltaksplan, noe som kan ta en uke. Deretter skal vi varsle et vedtak, helst med to ukers frist for uttalelse, før det gis det pålegg med en tidsfrist for å redusere biomassen. På dette tidspunktet har lokaliteten allerede vært overbelastet i to måneder. Etter vår oppfatning vil man allerede ved undersøkelsestidspunktet ha grunnlag for å si om resultatet fra undersøkelsen vil være «meget dårlig», og oppdretter burde allerede på dette tidspunktet begynne å utarbeide en tiltaksplan slik at denne er klar til å sendes inn samtidig med rapporten, og gjerne før.

Videre mener vi at det bør stilles noen krav til innholdet i en tiltaksplan. Et forslag er at tiltaksplanen må inneholde både langsiktige og kortsiktige tiltak. I tillegg bør det være med en formulering om at flere tiltak og effekten av dem skal vurderes. På den måten sikrer man at oppdretter gjør et grundig arbeid med tiltaksplanen, og øker sannsynligheten for at de selv foreslår biomassereduksjon og brakklegging av lokaliteten.

§ 40 g. Vi stiller følgende spørsmål: Kan denne bety at Fylkesmannen kan sette ned produksjonen og i så fall hvordan skal en løse det forvaltningsmessig?

Fylkesmannen har også fått myndighet på forskriftene som omhandler legemidler (§§ 15, 15a og b). Hva innebærer det? Hvilken rolle får Fylkesmannen på oppfølging av disse områdene? Er det noe som i så fall bør samkjøres/hvordan blir gjennomføringen i praksis?

Fangstbasert akvakultur

I utkast til forskriftsendring om fangstbasert akvakultur under endring av § 37 Fjerde ledd. Legg til at rapporten skal være i henhold til NS 9410:2016.

Endring av § 38 Samme endringene som i akvakulturdriftsforskriften §40f.

Generell tilbakemelding

Akvakulturdriftsforskriften

Her mener vi at det bør etableres en godkjenningsordning med en oversikt over konsulentfirmaer som er godkjent for å utføre B-undersøkelser. Ved gjentatte brudd på leveranse av rapport, rapport som ikke er i henhold til NS 9410:2016 osv. kan konsulentfirma fjernes fra godkjenningsordningen. Dette mener vi vil styrke tilsynsarbeidet med B-undersøkelser fordi vi da vil bruke mindre tid på å følge opp rapporter som ikke innfrir de krav som stilles i NS9410:2016. Ordningen med at miljøundersøkelser skal gjennomføres i henhold til en forskriftsfestet standard er i utgangspunktet god, og de aller fleste konsultentselskaper leverer godt arbeid. Vi ser imidlertid at når nye aktører kommer inn i denne bransjen, så har ofte de første

rapportene forbedringspotensial. En godkjenningsordning vil etter vår mening kunne øke fokuset på å gjennomføre undersøkelser og rapportering på riktig måte. For å ikke skape unødige ekstraarbeid foreslår vi, dersom en godkjenningsordning innføres, at alle selskaper som i dag er leverandør av miljøundersøkelser automatisk får godkjenning. Vi vil imidlertid ha muligheten til å frata noen denne godkjenningen ved gjentatte leveranser som ikke er i henhold til standarden. Nye leverandører av miljøundersøkelser må melde seg inn til vår database.

Med bakgrunn i erfaringer fra den enkelte region vurderes behovet for en godkjenningsordning ulikt. Diskvalifisering fra å utføre oppdrag knyttet til B-undersøkelser vil være et inngripende vedtak som krever en klar hjemmel. Innføring av en slik mulighet på regionalt nivå fordrer dessuten at regionene har samme forståelse av hva som skal legges til grunn for et slikt vedtak. Det må derfor etableres «saksbehandlingsprosedyrer» som ivaretar dette.

Forholdet til forskrift om IK-akvakultur

Vi har i mange år gått på tilsyn med Mattilsynet der vi har hatt forskrift om IK-akvakultur som bakteppe og basert tilsynet på at næringen skal ha et system for å følge opp regelverket. Begge organ fører tilsyn med virksomhetenes internkontroll med forankring videre i NYTEK, ADF og matloven mm. Dette har fungert godt fordi vi har ansvar for ulike paragrafer i forskriftene.

Når vi nå skal forvalte og føre tilsyn sammen med Fylkesmannen så blir det noe nytt da vi i stor grad vil ha de samme paragrafene. Fylkesmannen har nå fått f.eks. §12, 1. og 4. ledd, §§ 15, 15a, 15b og §17 og § 47, 3. ledd. Det samme vil gjelde for en del av Mattilsynet sine forskrifter.

I de ulike paragrafene som gjelder miljø har vi til dels overlappende ansvar. Det er viktig å vite hvem som gjør hva.

Fiskeridirektoratet har en systembasert tilnærming og vi fatter vedtak på selskapsnivå og lokalitetsnivå med bakgrunn i drift på anlegget. Fylkesmannen vil i større grad forholde seg til vanndirektivet og slik gi pålegg ut fra forhold på anlegg. Det kan fort bli mange og ulike innfallsvinkler til pålegg. Dersom vi for eksempel er uenige i det som Fylkesmannen vil pålegge, hvordan skal dette håndteres? Det står at det skal gjøres i samråd med Fylkesmannen og Fylkeskommunen i flere punkt, men hvordan går en fram dersom etatene er uenige?

Må en ved § 17 fatte vedtak om opprydding i samsvar med Fylkesmannen? Må en vedrørende legemiddel fatte vedtak i samråd med Fylkesmannen?

